

НАШЕ ЖИТ'Я

UKRAINIAN NEWSPAPER „OUR LIFE“

Ч. 38 (133)

АВГСБУРГ, 13. жовтня 1947

ЦІНА 1 НМ.

УКРАЇНСЬКИЙ
ТИЖНЕВИК

РІК III

Боротьба за право

Наша редакція поставила собі важливі завдання: вільним незалежним словом освітлити життя нашої мно-готисячної еміграції, показати добре стороны нашого збірного буття в таборах, але розкрити теж явища темні, незгідні з правом, правдою і справедливістю. Не наша вина, що поряд з фактами, які свідчать про високий культурний і моральний рівень великої більшості нашої еміграції, зустрічаються також явища противіння духові свободи, поступу і чесності. І ці факти ми мусимо заплімлювати, як негідні, ганебні. Наш почин викликав серед певної групи велике невдоволення. Знайшлися люди, що без сорому потурають злодіям громадського майна і в своїй злобі дійшли до того, що «злодіїв шукують в редакції «Нашого Життя»... Звичайно, нас думка і гнів злодіїв та їхніх прихильників із різних «Таборових Вістей» зовсім не інтересує. Зате з великом інтересом слідкуємо за тим, як нашу акцію - «вимести сміття з хати» - зустрічає широка маса чесних людей. В нашій редакції лежать десятки дописів з усіх кінців, з усіх таборів. І усі дописи в один голос говорять: — Цього безправства далі не можна терпіти!

Наши кореспонденти, люди покривджені і залякані «бліскучим відокремленням» та звичайними шукачами легкої наживи, виливають своє наболіле серце і ображено душу в своїх листах. Коли було місце всі ці листи опубліковувати окремо книжкою, то це був би страшний людський документ. Документ горя, гніву, потоптаної людської гідності у нашої заляканої маси. Документ, що показує, з другого боку, стільки погорді від права і справедливості, стільки зневаги до людини, стільки холодного егоїзму і жорстокої байдужості до людської біди і мук, що аж страшно робиться...

Ми відчіні нашим читачам і прихильникам за довір'я. Ми не припинимо початої боротьби за права людини і громадянина проти безправства, насильства, хабарництва, злодійства, хочби воно вдягалося в найпатріотичніші шати. Але ми розуміємо, що писання в газетах далеко не рішас самої справи. «Слова-полова», якщо за ними не стоїть свідоме організоване діло.

Наши громадяни повинні зрозуміти, що самого святого обурення супроти насильства і кривidi замало. Треба зрозуміти, що в громадськім житті рішає активність. Так стається у деяких народів, що мала купка пройдиснів захоплює владу в свої руки і безконтрольно панує над великою більшістю, бо та більшість пасивна, недолуга, байдужа до організації, вона вихована в правилах: «моя хата з-край, нічого не знаю»...

Демократія-це в першу чергу справа активних, відповідальних громадян:

«Кожний думай що на тобі
Міліонів стан стоять,
Що за долю міліонів
Мусиш дати ти одвіт.»

цими словами кликає великий демократ Іван Франко нашу масу до активності. Нехай не думаюти байдужі й пасивні, що вони своєю опозицією - «моя хата з-край» - лишилися «нейтральні», і «безсторонні» і можуть згорда дивитися на боротьбу різних напрямів. Саме вони оці «нейтральні» і байдужі, допомагають пануванню зла і насильства: вони не йдуть на вибори, не ведуть пропаганду проти зла, а тільки придивляються та деколи «ожкають», як злодій залиє у їхні власну кишеню. А тимчасом організована група з «своїми «поплантаками» йде на вибори, веде безоглядну пропаганду, називаючи своїх противників «большевиками», залякає неяральніх і часом на цій пасивності приходить до влади як активна меншість.

Ці приклади показують, що «нейтральні» і «безсторонні» часто самі винні, коли не брали участі в організованій боротьбі за свої права, або навіть голосували за демагогів. Тому хочемо дати нашим читачам деякі поради, як, на нашу думку, треба боротися за демократичні права, демократичним шляхом. Відома річ, що в сучасних умовах політичні партії не можуть явно виступати. Лишається інший спосіб організації і боротьби за

права. Це-професійні спілки. У кожному таборі має утворитися спілка робітників, селян, спілка людей різних професій (наприклад, учителів, кооператорів і т. д.). Ці організації мають зробити перегляд своїх сил, не дати себе опанувати або залякати «бліскучому відокремленню» (воно, як відомо, діє тайно, і кожний із «відокремленців» не признається, що він належить до цієї групи).

Не треба нікого боятися! «Відокремленці» страшні тільки для страхополюхів, наяваків, вони самі бояться кожного сміливого слова, кожного свідомого організованого руху. Задання нашого громадянства, це вирвати управу таборів із рук тайної «відокремленої» групи. Для цього треба пильнувати, щоб ви-

бори відбувалися правильно, без обману і без шахрайства. Щоб передвиборна пропаганда була вільна, без примусу і застрашування. Свої права мусимо обороняти на кожнім кроці. Про кривду і беззаконства негайно доводити до відома громадянства через вільну демократичну пресу. З громадським лихом треба боротися громадським шляхом: «На те їх, щоб із лихом битись!» — писав колись Шевченко. Хто не бореться з лихом і беззаконством, сам доказує, що він не доріс до демократії.

Такі люди заслужили того, щоб над ними панувала купка безоглядних осіб, іх душила, залякувала і визискувала.

Покажімо свою активність, що ми гідні називатися демократами! «Наше Життя» і надалі міститиме дописи про боротьбу проти безвідповідальності і злочинів, хто б їх не робив і якими б «національними» кличками ці безправства не покривалися.

ПАНАС ФЕДЕНКО.

Політичний огляд

НОВІ ЧЛЕНІ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ

На засіданні ОН принято до цієї організації нових членів: Пакистан та Ємен. При рішенні про допущення в ОН держав, що були в союзі з Німеччиною, голоси розбилися. Супроти допущення Італії та Фінляндії до ОН советські дипломати подали своє вето. Советизовані держави, Угорщина, Болгарія і Румунія, не дістали відповідного числа голосів і до ОН не можуть належати. Особливо проти Болгарії була гостра критика за допомогу болгарського уряду партізанам в Греції. В політичній комісії ОН представники Америки та Англії обвинувачували болгарський уряд за вімішування в грецькі справи і вимагали утворення нової політичної комісії для Балканських справ. Проти цього виступив делегат советської України Мануїльський, завзято нападаючи на допомогу Греції з боку США та Англії.

УКРАЇНА ТА РАДА БЕЗПЕКИ

На засіданні Об'єднаних Націй у Флешінг Медовз несподівано виринула на поверхню українську проблему. Делегати Об'єднаних Націй мали вибрати третього непостійного члена до Ради Безпеки, на місце заступника Польщі. ОН вибрало перед тим до Ради Безпеки делегата Аргентини. Хоч відомо, що аргентинський уряд іде в протикомуністичній політиці разом з США, проте було для всіх несподіванкою, що за Аргентину голосував і представник СССР Вишинський. Як незабаром виявилось, Вишинський голосував за «аргентинських фашистів» недаром: він дістав від південно-американських делегатів за певнення, що вони дадуть свої голоси при виборах представника до Ради Безпеки - за Україну. Дев'ять разів відбувалось голосування - і без рішального успіху. В дев'ятім голосуванні Україна одержала 32 голоси (для вибору треба +38), а Індія - 24. Вишинський під час голосування був такий схвилюваний, що сам вийшов на трибуну і почав промовляти, не питаючи дозволу голови. Голова засідання, бразилець Аранга, мусив спинити гарячого дискутента словами: «Я прошу советську делегацію дати нам працювати без дальшої беззмістової дискусії».

Обговорюючи право Советської України на місце в Раді Безпеки, супроти претенсій Індії, Вишинський сказав, що Україна боролася проти Гітлерівського уряду і мала людські втрати. Okрім того Україна довше належить до ОН як Індія.

Як бачимо, коли большевицький Москві вигідно, то вона витягає карту «Самостійної України» в дипломатичній грі. Мине потреба, то карту заховає і витяне другу, що свідчить про зліття націй в однім «советськім народі».

АМЕРИКА І ЄВРОПА

Катастрофальний невроят в Європі і непережиті ще наслідки війни загрожують поширити безлад і політичний хаос. Американський уряд пильно стежить за подіями в Європі і хоче знайти спосіб для боротьби з лихом. Америка може вивезти за кордон більше 12 мільйонів тон збіжжа. Обчислення показує, що для реальної допомоги Європі Америка

СЬОГОДНІ ЧИТАЙТЕ:

На шляху до диктатури «відокремленців» — д-р С. Баран
Осінь 1919 року (спогад) — Л. Чикаленко
Життя в Канаді
Партійний Кінь (пародія) — Ів. Маніло
В ім'я правди (Ганновер) — Ф. Блатитний
Таємниця атомової бомби.

жав ці кораблі. Емігранти мають бути послані на остров Кіпр.

Перед Палестинською ОН становище Жидівської Агенції заступав рабин Сільвер. Він пригадав історичний зв'язок жидів з Палестиною і доводив, що арабські наїздники безпідставні. Сільвер уважає, що Англія буде лояльно співпрацювати при рішенні Палестинської проблеми. Однак Англія не хоче брати на себе відповідальності за політику в Палестині. Сільвер додав, що унормування палестинського питання не обійтися без сили. Тому що Англія має намір незабаром вивести своє військо з Палестини, треба скоріше розв'язати Палестинську проблему. Сільвер заявив, що жидівська проблема це не тільки питання жидівських угодах, але в першу чергу справа жидівської національної батьківщини. Сільвер відклав проект утворення двох національної Палестинської держави. Жидівська агенція приймає проспект поділу Палестини на арабську та жидівську частину, але з умовою, щоб ці частини творили господарську єдність.

ІФРОФОН

* Голландська королева зреєструє вла-ди на користь своєї дочки принцеси Юліані. Королівій Вільгельміні є 68 років.

* Грецький король Павло щасливо уникнув смерті, бо полетів до Ларіса літаком, а не автомобілем. Члени королівської дружини, що іхали автами, наткнулися на міні і загинули.

* Запаси золота в США мають вар-тість 21.7 міліарди, себто приблизно 3.5 всього світового занасу золота.

* Угорські коаліційні партії ухвалили скласти мандати членів незалежної партії в вісімках округах. Угорський уряд постановив позбавити громадянства кол. прем'єра Ференца Ноль, що знаходитьться в Америці: Шулька, керівника угорської незалежної партії, що покинув Угорщину ще в серпні місяці, та Белоу Варгу, кол. президента Угорських Національних Зборів що втік з Угорщини в червні місяці.

* В Туреччині розпочався процес про-ти трьох румунських офіцерів, котрі втікали літаком з Румунії і при тім за-стрелили румунського летуна. Обвине-чені заявили, що політичні відносини в Румунії примусили їх покинути рідну країну. Суддями мають бути 150 ру-мунських емігрантів.

Жертвуйте на Стипендійний Фонд Українському Студентству

У липні цього року скінчився по всіх вищих школах літній семестр, а з по-чатком жовтня розпочинається новий зимовий семестр 1947/48.

Наше громадянство, а зокрема «Комісія Допомоги Українському Студентству», відома під скороченою назвою «Кодус», стоять перед важливим завданням заопікуватися нашим студентством і уможливити йому навчання в наших і чужих вищих школах та допомогти морально й матеріально нашому студентству закінчити свої студії тут або за кордоном.

2100 українських студентів студіювали на самому західному березі Німеччини, а це число збільшилося ще на дві -три сотні новими абсолювентами середніх школ. Більша частима цієї молоді потрібне доконче помочі, яку може одержати тільки від українського громадянства за посередництвом «Комісії Допомоги Українському Студентству», що допомагає українському студентству постійними місячними стипендіями, а тепер на основі постанови II. З'їзду Українських Допомогових Комітетів і Конференції ЦПУЕ «Кодус»-у й ЦЕСУС-у з 17. липня ц. р. перебирає на себе всю допомогу українському студенству на еміграції.

В минулому академічному році «Кодус» призначив 569 постійних стипен-дій, з цього 505 в американській і фран-

ЦЕНТРАЛЬНЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО
УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІГРАЦІЇ
(ЦПУЕ)

ЦЕНТРАЛЬНИЙ СОЮЗ
УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА
(Щесус)

КОМІСІЯ ДОПОМОГИ
УКРАЇНСЬКОМУ СТУДЕНТСТВУ
(Кодус)

Ми певні, що українське громадянство, що досі з довір'ям жертвувало на українське студентство широ підтримає нашу збіркову акцію і дасть тим новий доказ нашої єдності, солідарності та зрозуміння, що пожертва на вищі школи та студентство — це вклад в освіту й виховання молодого покоління, нових провідників і борців за країну завтра кожного з нас.

УСІДОГ СІДИ

УМЕР МАКС ПЛАНК

4 жовтня 1947 року в Геттінгені, на девадцятому році життя, умер найбільший сучасний фізик Макс Планк. Його заслугами було встановлення, що, як матерія складається з найменших частинок званих атомами, так і енергія складається з найменших частинок, які він назвав «квантами». Значення його відкриття для науки порівнюють з значенням відкриття Ньютона сили тяжіння.

СОБОРНА АРАБІЯ

В справі бувших італійських колоній в Африці араби ставлять свої домагання. Єгипет домагається для себе частини Еритреї та посунення кордону в північній Африці на захід. Арабська ліга ставить домагання самостійної держави в Лібії. Арабські народи мали б утворити союз від Перської затоки аж до Атлантического океану і вимагають, щоб англійці залишили Палестину, заливши з собою жidівських терористів.

НЕ ПУСКАЮТЬ ДО СССР.

Советський уряд не дозволяє в'їзду американських сенаторів в СССР. Тому американські політики вимагають, щоб в Америці могли перебувати советські громадяни в такому числі, в якому допущено американців до СССР. Першого лютого начисляється американців в СССР, разом з журналістами і членами дипломатичного корпусу всього 286 осіб. В той самий час советських громадян було в Америці 1500.

СССР І АМЕРИКАНСЬКІ МАНЕВРИ

На недавніх маневрах американської армії в Ебердіні було 2500 американських та закордонних військових представників. Тільки советські представники не одержали цього року запрошення, бо Совети не допускали американських військових на подібні маневри в СССР.

ПРОТИ КОМУНІСТИЧНИХ ЖУРНАЛІСТІВ.

Американський уряд обмежив особливими приписами діяльність закордонних комуністичних журналістів що підвергаються в Америці з приводу засідання Об'єднаних Націй. Ці журналісти не сміють виїздити з області Нью-Йорку, мусять покинути Америку після засідання ОН і не брати участі в пропаганді в Америці.

ЗЕМЛЕТРУС В ІРАНІ

Землетрус в Ірані знищив багато оселі і засипав піском криниці. В країні шириться нужда і пошкоджені. Америка обіцяє допомогу пошкодованим.

ВІДНОВЛЕННЯ КОМІТЕРНУ

Після конференції комуністичних партій ССР, Польщі, Югославії, Італії, Франції та інших утворено спілку цих партій. Головне завдання «боротьба проти американського імперіалізму».

АНГЛІЙЦІ ЗАЛИШАЮТЬ ЯПОНІЮ

Англія відкликає військо з Японії. Причина - недостача робітників в Англії. Нова Зеландія має теж зменшити число свого війська в Японії. Австралія не збільшить своїх окупаційних сил в Японії, бо розбросення Японії закінчилось.

АМЕРИКА НЕ ХОЧЕ ВІЙНИ

Американський міністер оборони сказав, що в Америці ніхто не хоче війни. Американська індустрія витратила за останні 20 місяців 20 мільярдів доларів на розширення промислових підприємств, на ремонт і на поліпшення транспорту. Ці витрати служать мирним цілям. Міністер додав що Америка мусить мати сильне військо, поки організація Об'єднаних Націй не буде здібна сама забезпечити мир.

КРИТИКА РОСІЇ

Американський Республіканський посол Роджерс і член закордонного-політичного комітету палати репрезентантів, в листі до Маршала, вимагають відalenня з Америки російських агентів, обмеження діяльності російських урядовців в США, і заборони вивозити в ССР весняний матеріал та відмовити всяку допомогу «будучому ворогові».

ССР про ДП

В Білгороді советський представник на з'їзді делегатів обвинував американський, англійський і шведський «Червоний Хрест», що вони дають допомогу «фашистським елементам в таборах ДП в Німеччині». На тому засіданні брали участь тільки представники ССР і східно-європейських держав. Постановлено підняти акцію, щоб Червоний Хрест зробив все можливе, щоб всіх ДП репатріювати.

АТОМОВА ЕНЕРГІЯ І ВІЙНА

«Газі» промовляє англійський фільм проф. Рассел. Він сказав, що ве-

ликодержавам треба дипломатичною дорогою примусити уряд ССР прийняті пропозиції про контролю атомової енергії. Коли це не вдастся буде нова війна, яка може довести до упадку Західної Європи.

СЕРЕДЗЕМНОМОРСЬКИЙ СОЮЗ?

Генеральний секретар Арабської Ліги заявив про можливе створення Середземноморської антиантанті між Грецією, Туреччиною і членами Арабської Ліги і можливо з Італією.

ТИМЧАСОВИЙ ЖИДІВСЬКИЙ УРЯД

Голова Виконавчого Комітету жидівської Агенції Бен Гуріон заявив, що як тільки ОН ухвалить створення жидівської держави в Палестині, тоді негайно, за підтримкою ОН, створиться уряд: Жиди мусуть мати незалежність, щоб без перешкод могли емігрувати до Палестини.

АРЕШТИ В ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНІ

Повідомляють з Братислави, що арештовано заступника прем'єра Чехо-Словаччини Усіні, керівника Демократичної Партиї Словаччини та його співробітників. В Чехо-Словаччині викриюють нову противдержавну змову. На Словаччині арештовано 55 осіб в з'язку з відкритою змовою проти Чехо-Словачького Уряду.

ТОРЕЗ ПРО ПЛЯН МАРШАЛА

Секретар французької комуністичної партії Торез назвав маршалів плян «спекуляцією тяжким положенням Франції». Американський уряд винен в тому, що Франція помалу відбудовується, тому що за доставу Руського вугілля він вимагає заплати в долярах. Торез про ген. де Голя сказав, що йому сниться нова війна проти комунізму.

КОРОТКО

* Вишингтонський відмовився брати участь в радіовисиланні на тему «американські підбурювачі війни». Це висилання організує Елеонора Рузвельт.

* Трумен прийняв французького міністра закордонних справ Бідо. Франція просить позиції з Америки.

* Вдова по Чіяно, дочка Муссуліні, Еdda Чіяно, має замір одружитися з одним ювеліром в Неаполі.

* Представник англійського міністерства заявив, що залишення англійського мандату в Палестині не означає відступу Англії з Середнього Сходу. В Іраку, на Кипрі і в італійських кольо-

Як пишеться історія?

У газеті „Швейцарія“ з 25 вересня якийсь прихильник „Бліскучого Відокремлення“ пише про УПА:

„Ця армія була створена проводом Української Самостійницької Партиї 1941 року. Того року 30 червня було проголошено, з нагоди німецько-советської війни, відновлення незалежності Української Держави і утворений український національний Уряд. Політика цього уряду була спрямована проти німців і противосіян. З цих причин уряд був заарештований німецькою поліцією 8 липня 1941 року. Тоді вирішено з українського боку зорганізувати активний спротив проти німецької окупаційної влади.“

Отже, за порядком, стверджуємо:

1. Дописувач німецької газети фальшиву ім'я своєї партії, бо називає її „Українською Самостійницькою Партиєю“, хоч відомо, що вона звалася „Організація Українських Націоналістів“ (С. Бандери). Нашо це маскування?

2. Дописувач твердить, що „було проголошено відновлення Української Держави“. Исторично і політично українською державою була Українська Народна Республіка, проголошена 22 січня 1918 р. в Києві Четвертим Універсалом Центральної Ради. Також Західна Україна 1 листопада 1918 р. проголосила незалежність у формі Укр. Нар. Республіки. Питання: Чому група Бандери відкінула українську національну революційну традицію і прийняла іншу назву?

3. Автор допису пише, що політика „уряду“ п. Стецька була спрямована проти німців. Перед нами лежить число „Хорвівських Вістей“ з 10 липня 1941 р., органу українських націоналістів. Там уміщено „акт проголошення Української держави, з проголошеннем слави німецької армії та Гітлерові... Пітаємо знову: нашо писати неправду, коли її легко до-кументами спростувати?“

ніжня англійські війська дальше будуть перебувати.

* Американська військова влада заперечує вістки, що вздовж баварсько-чеської границі зібралися велике число українських партизанів.

* Англійський уряд розпочав переговори з ССР в справі достави в Англію більшої кількості збіжжя.

* Грецьке міністерство безпеки повідомило, що від жовтня 1944 р. в боротьбі проти партизан загинуло по стороні урядових військ 316 офіцерів і 1715 солдатів і поліцай. Число жертв цивільного населення доходить до 45.214 осіб.

ВИПРОСИЛИ У ПРЕЗИДЕНТА

Учениці Дівочої Української Академії СССР, Василіянон у Факс Чейз, Па., звернулися до президента Трумена з проханням збільшити вагу посилок для скитаць. Президент Трумен зараз відповів їм листом, що він наказав, щоб пошта сповнила це бажання студенток.

За кілька днів наші студентки одержали листа з Вашингтону, в якім сказано, що на поручення президента Трумена, пошта дала дозвіл від 15 червня

збільшити вагу пачок до 22 фунтів. Учениці Дівочої Академії оголосили в травні допомогову акцію «Діти-Дітям» і посилають до таборів харчі й одіж, які присилають парохів й добродії. Крім того вони ведуть товариську переписку з дітьми скитаць.

Москва і православна церква

Нам пишуть з Америки, що туди прибув із Швейцарії митрополит Іларіос (Огієнко). Сприяли його переїздові канадські православні з Вінніпегу, прихильники большевицької Москви (Василь Свистун і інші). Свистун старався вплинути на митрополита Іларіона, щоб поїхав на Україну. Тепер плянують прихильники московського патріархату підтримати свою позицію через митрополита Іларіона. Советофіл Свистун, що сприяв переїздові митрополиту Іларіона в Канаду, має розмови з Мануїльським у справі ширення впливу московського патріархата в Америці. Неясно, чому митрополит Іларіон прийняв пропозицію переїхати в Канаду від православної парафії, що визнає московського патріархата..

Українське життя в УССР.

ЗІЗД МОЛОДИХ ПИСЬМЕННИКІВ

В першій половині червня в Києві відбувся республіканський з'їзд молодих письменників України. В з'їзді взяло участь понад 100 осіб. З'їзд продовжався п'ять днів. З доповідями виступали: академік Олександр Білецький — «Світове значення радянської літератури», Євген Адельгейм — «Вчення Леніна—Сталіна про партійність літератури», Іван Кочерга — «Українська радянська драматургія», Ілля Стебун — «Шляхи розвитку української радянської прози», Микола Шеремет — «Протворчість молодих», професор А. Гозенпуд — «Криза сучасної буржуазної літератури» і Степан Крижанівський — «Українська радянська поезія».

В роботі секцій взяли участь видавництва українських письменників і поетів. Учасники з'їзду, виступали на вечорах з читанням своїх творів. Молоді письменники зустрілися з майстрами мистецтва, відвідали музеї і відбули пологож до Дніпру в Канів — на могилу Тараса Шевченка.

АЛЬМАНАХ МОЛОДИХ

У видавництві «Радянський письменник» підготовлено до друку літературний збірник під назвою «Альманах молодих» (впорядкував Григорій Плоткін, редактор Євген Адельгейм).

Літературні матеріали збірника представлені творчістю літературної молоді Радянської України. Тут будуть подані зразки творчості молодих письменників

Дніпропетровська, Закарпаття, представлений літературний молодняк Донбасу. Переяжна більшість молодих авторів — демобілізовані солдати, сержанти, офіцери Радянської Армії.

ТАЄМНИЦЯ АТОМОВОЇ БОМБИ

(Продовження з ч. 37)

2)

3. Страшна ніч.

Гузенкові переказали, що йому радив робити канадський прем'єр Мекексі Кінг. Чи міг він послухати цієї ради і вернутися в советське посольство з докumentами?

Гузенко з жінкою вернувся в своє приміщення. Іншого виходу для нього не було. Із своєї кватери глянув у парк через вулицю. Він побачив на протилежній лавці двох мужчин, що пильно стерегли його вікон. Вночі Гузенків почали стукати у двері і голос лейтенанта советського посольства Лаврент'єва: «Гузенко, відчиніть двері!» Гузенко і його жінка затайли дих. Але малій Андрій, дитина, Гузенків, побіг по підлозі до своєї забавки-медведика. Він спікнувся біля дверей. Лаврент'єв не пробував увійти, але він тепер знат, що приміщення було заняте. Гузенко взяв дитину і вийшов дверима, що вели до задніх балконів, спільні з іншими приміщеннями другого поверху. Тут сиділи летунський сержант і його жінка. Він курив люльку і читав вечірню газету.

— Відбачте мені, — сказав Гузенко:

Чи можу з вами говорити?

Сержант здивовано подивився:

— Само собою, чоловіче, що сталося?

— Відповів той.

— Будь ласка, візміть моє хлопчика до себе на ніч, бо може щось станеться з моєю жінкою і зі мною.

— Що може статися?

— Можуть убити, — була ляконічна відповідь.

Гузенко і сержант канадського левтуства стояли на балконах, коли вони побачили як Лаврент'єв ішов геть вулицею вниз. Гузенко зблід.

— Це він, — прошепотів: — Може б ви взяли і мою жінку в ваше приміщення? Коли вони разом відійшли, прийшла пані Дмерсон, що жила в приміщенні ч. 6.

Почувши це оповідання, вона сказала:

— Я маю багато кімнат для всієї вашої родини, включно з вами, пане Гузенко. Я буду дуже щаслива дати вам захист так довго, поки буде треба.

— Ідіть з нею, — сказав сержант. — Я покличу поліцію. Ці хлопці не відважаться вломитися в дім канадського громадянина.

Це було в сім годин вечора. В половині восьмої два поліціянти, що вартували в цьому кварталі в своєму авті, відгукнулися на телефон. В приміщенні ч. 6 вони знайшли Гузенків. Гузенко показав свої документи, сказав, що він має дуже важні інформації для канадського уряду і пресив охорони. Поліціянти запевнили його, що вони будуть стерегти цого дому.

— Засвітіть світло в купальні. Ми можемо його бачити з парку. Якщо ми вам будемо потрібні, то загасіть світло.

Нічого не сталося аж до половини дванадцятої години, коли четверо мужчин прийшло до дому ч. 511 на вулицю Сомерсет. Вони прийшли по одному до Гузенкового приміщення. Почали стукати в двері. Вони стукали голосно і довго, і сержант подумав, що то була поліція, що вернулася для дальнішого запитання. Він відчинив свої двері і виглянув. Побачивши свою помілку, він уже зачиняв двері, коли олив із незнайомих підбіг до нього:

— Де Гузенко?

Сержант холодно глянув на нього:

— Забираїться геть від мене, голубчик, — сказав він і, глянувши в дверима. Це була розмова в сінках, коли четверо наперли плечими на двері Гузенкового приміщення і проломили їх. Гузенко дивився крізь замкову дірку з приміщення ч. 6 на те, що діялося. Він став, пішов у купальню і погасив світло. В парку поліціянти помітили сигнал. Вони прийшли в дім. Приміщення ч. 4 було все освітлене. Тут були консул Павлов, полковник Рогов і два службовці советського посольства.

— Що ви тут робите, люди? — Спістався поліціянт Волті.

Павлов показав свій документ і сказав, що всі присутні — члени советського посольства і шукають урядових паперів.

— Власник цього приміщення покинув місто, але ми маємо дозвіл увійти сюди і взяти, що нам потрібне.

Волті глянув на поламаний замок, якого частина лежала на підлозі:

— Як на людей, що мають дозвіл увійти в приміщення, ви справді, знайшли кумедний спосіб дістатися в середину.

Павлов знізвав плечима:

— Ми загубили ключі, — сказав він.

— Це советська власність і ми можемо робити що забажаємо. Будь ласка залиши нас.

Поліціянти покрутили головами:

— Ні, поки не прийде інспектор.

Консул Павлов порадився з своєю групою і рішив припинити роботу. Поліція не пробувала задермати його, і люди пішли назад до советського посольства. Остаток ночі Гузенки лишалися в приміщенні ч. 6 під охороною поліції.

(Далі буде.)

ЖИТТЯ В БЕЛЬГІЇ

(Уривок з листа)

...«Закінчився період моєго ознайомлення з новою дійсністю. Працюю в 3-ій зміні з 10-ої години вечора до 6-ої год. ранку. Опускаю лаву. Себе вириваю залізні підпори, які потрібні шахтарям першої зміни. Повітря в шахті в нічну зміну найкраще: мало пиль, але наша робота найбезпечніша, бо відбуваються обвали лави, як вириваємо підпори. Смертних випадків не багато, але часті поранення. Я умовами життя, звичайно, задоволений і до праці вже звик.

Бельгія надзвичайно багата на харчові продукти. Без карток 1 кг. сала коштує 70—90 фр., 1 кг. шоколаду 40—50 фр., 1 кг. апельсинів 30 фр. і інш. Місто Шарлеруа, де ми живемо, як Польтава завбільшки, але в ньому більше продуктів харчування, ніж у всіх разом взятих містах України перед війною...

Тут в Бельгії багато російсько-комуністичної пропаганди. Першого травня в місті комуністи демонстрували під фашистською комуністичним прапором; соціялісти і християни-католики під своїми державними бельгійськими прапорами. На шахті теж багато працюють комуністів; вони пишуть скрізь по стінах шахти, російські комуністичні емблеми — «серп і молот». Емблеми ніхто не стирає, — лише соціялісти або ж християни-католики дописують фашистську свастику. З цього видно, що

в Бельгії серед простих робітників шахтарі в є тверезо мислячі люди, які розуміють, що комунізм є терористична поліційна диктатура — червоний фашизм.

Часто нас комуністи питают: «Чому не ідете додому?» Ми відповідаємо: «Поїдете ви туди, попрацюєте, покажете, то я узнаєте чому ми не їдемо.» Більше з ними ми нічого не говоримо і взагалі з ними дуже обережні.

Бельгія-це країна свободи: ще ні разу ніхто не питав у нас документів. Нам, як бездіржавникам, видали місціні пашпорти.

Місто Шарлеруа серед шахт, — хоч повітря, не цілком добре, але скрізь чисто. Стиль архітектури гарний. Будинки два — три і п'ятіповерхові з невисокими дахами, багато з них прикрашено архітектурними фігурами. Тут багато церков, а в нас іх нема, бо порозівлювали московські диктатори. Тут шахтарі та інші робітники живуть по всьому місту, а там лише на окраїнах міста — по робітничих поселеннях, при заводах живе лише комуністична аристократія і поліція. Правда, деяло є й подібне, як наприклад така пропорція: там у ССР по містах майже кожний другий будинок по черзі занятий то поліцією, то тюремою, то органами пропаганди; а тут теж майже кож-

ний другий будинок занятий під крамницю з харчевими продуктами для продажу людям, то під ресторан, де день і ніч грає і танцює молодь. А щодо поліції, то там з нею трудно розминутися, а тут в Бельгії трудно, мені, як чужинцеві, звичайно не розминутися, а її найти. Як бачите є подібні: і там трудно і тут трудно. Я це вам пишу тому, що трохи зазнав нещастя. Один раз забуваю у місті. Кого не спитаю з бельгійців, — ніхто не знає моєї вулиці і не може мені допомогти.

Я й думаю: якби оце поліцій-він добре знає місто, мені допоміг би. І що ж, на превеликий жаль, я цілу годину блукав по місті, поки натрапив на поліцію. На діво він у мене не спітав документів, як у чужинця, а чимно по службовому допоміг, показавши напрям до бажаної вулиці. От що значить демократія і гідність та недоторканість людини в цій країні!

Мешкаємо ми в одноповерхових цегляних будинках, кімнати гарні. Харчуємося в загальній кухні. Все коштує разом, мешкаємо й харчуємося, 40 фр. у день. З харчів трохи ми ще докупуємо. Я думаю, що через деякий час перейду на приватне мешкання, щоб країці умови були для читання і інші.

У нашому робочому таборі українців мало, а все литовці та росіяни. Організована невеличка українська бібліотека, якою керую я. Брюсселі є Український Комітет, а в нашему місті теж є Комітет, що дбас про культурно-релігійні справи для Українців. Є багато старих емігрантів-росіян, а українців-старих емігрантів я бачив тільки одного. В місті російська церква, але ми до неї не ходимо, бо там питают: «Хто ви і відкіль? Чому не ідете додому?»

До неї ходять сім'ї старих російських емігрантів, що організовані в т-во «советських патріотів». Також є у місті один греко-католицький священик, а українського автокефального священика нема: є лише в Брюсселі.

Щодо оміграції в Бельгії мої міриуваю такі: хай не йдуть скіди слебі здоров'ям, бо праця в шахті! Х то здоровий і має волю, хай іде, житиме добре.

Забув ще вам написати про українську пресу в Бельгії. Виходить лише одна газета-два примірники в місяць. Російських газет виходить дві-три. Добре було б, як би Централізація з Брюссельським Українським Комітетом і висилала нам газети з американської зони.

Гр. Плакоша.

Передплачуйте і читайте український демократичний тижневик «НАШЕ ЖИТТЯ»

Д-р Степан Баран

На шляху до диктатури „відокремленців“

кратичної вівіски. Не треба ніколи забувати, що на цей другий світогляд (запід нинішньою новодемократичної фірмі) найбільше впливала диктаторсько-тоталітарна система якраз тієї країни, де тепер живемо, яку вони довго копіювали. З дійсною демократією наша еміграція новодемократія або „демократія“ (в лапках) має стільки спільноти, скільки має злодій з почуттям пошанування чужої власності. І існування на еміграції новодемократичної гомінкої, вождівської групи є нашою найбільшою трагедією...

А всеж у нашої еміграції, в західній Німеччині, знайшло ще стільки природних життєвих сил і стільки розуму та охоти до організаційної праці у вісій майже ділянках життя нашої національної спільноти, щоб започаткувати її само організацію. Ініціатива до цього вийшла від поодиноких активних громадян, і вони, а за ними вже і другі, перевели цю велику організаційну працю. Зробили вони не переважно, а часто виключно самі, без ніякої допомоги того осередку, що звуться нині Центральним Представництвом Української Еміграції в Німеччині. Правда, і воно зробило дещо, особливо в ділянці правної оборони скіпальців, це ми завжди признаємо. Але величезну більшість зорганізованої праці у всіх ділянках і об'явах зробило саме громадянство у створених власними силами місцевих установах, або і приватно особисто. І зробили це у величезній переважності громадян, що ніколи не служили під вождівськими пропорами. Без допомоги ЦПУЕ, а бувало і проти його волі. Цей природний розвій спомагала українська демократична преса, що повстала без якої небудь співучасті ЦПУЕ, а яка не тішилася ніколи ласкою багатьох достойників в ЦПУЕ. І коли дехто з них відмінив звільнення від відповідальності за діяльність ЦПУЕ, то він звільнявся з відповідальності за діяльність ЦПУЕ.

І те все незабаром адіснено, втіляючи до цього величезного апарату і на гірархічну бюрократичну драбину головно люді, що працювали у вождівській чи провідницькій системі. По формі була демократія — як у ССР — по духові і практиці бюрократія, фактично диктатура людей з вождівської групи. І виходив диктат ЦПУЕ.

Система праці ЦПУЕ і більшості ПКЛТин сперлася з часом на таборах, у яких порядкували мало таборові капиці. Вони частинно рекрутувалися безпосередньо з членів гомінкої вождівської

зріз.

Життя в Канаді

(Лист з-за океану.)

«Хочете довідатися дещо про Канаду і можливості існування в ній? Охоче вам скажу, що знаю, хоч може прихапцем, без системи. Отож тут у засаді вигляди для європейських інтелігентів не особливі. Українські установи, що могли б дати якесь зайняття, просто нема. Читаючи українську пресу, друковану в Канаді, можна часом наїбрати враження, що тут Бог зна що Українці мають: наукові інститути з характером університетів, культурні осередки з музеями, бібліотеками тощо, велику пресу, організації і т. д. В дійності це все велика «мізерія». В Сполучених Штатах українці мають принаймі так звані «Союзи» себто допомогові братства з мільйонним майном, а в Канаді й ці братства розмірою угорі. Одним словом, наш європейський культурний лідя не має майже ніяких виглядів наїти собі хоча б скромну працю при якійсь українській установі. Правда, більшість тутешніх редакторів не повинна бути редакторами, але вони вже здавна засили свої бідні позиції і якраз відповідають інтелектуальним вимогам тутешніх читачів. А наші «інститути», як напр. Петра Могили в Саскатуні або Михайла Грушевського в Едмонтоні — це звичайні собі бурси, де мучиться один «настоятель», тут шумно називаний «ректором». І так з усім. Подібно стойте справа з українськими установами в Сполучених Штатах. Єдині посади є при редакціях і управах багатьох «союзів», про які мова була вище. Але вернімось до Канади. Тут найкраще живеться хліборобам, що годі працювати на ріллі, а потім усякого роду фізичним робітникам, головно державорізам, гірникам, а далі малим купцям, ремісникам, асекураційним агентам, продавцям домів і т. д., тільки не європейським інтелігентам, оскільки вони самі є приносяться до тутешніх відносин. Ще коли була відкрита еміграція, себто перед війною, дехто міг улаштуватися в якій корабельні або колонізаційні компанії, але тепер цього нема. Під час війни шукали за інтелігентами, головно із за їхнього знання різних європейських мов, але коли війна скінчилася, всі або майже всі знов опинилися без праці. Державних посад українці мають тут дуже мало, але для цього треба бути канадським громадянином і знати як слід англійську мову, отже утікачам про це й думати не можна. Кращі вигляди для фахових агрономів, інженерів і техніків різного роду і для лікарів, бо тут їх бракує.

Очевидно теперішня ситуація наївчайна й вимагає надзвичайних заходів. Наших заслужених діячів треба б просто примістити при заможних родинах, доки вони собі чогось не знайдуть. Можна б поселювати сем'ї вітка

чів гуртами на землі, де вони спільно працювали б і щось продукували. Та це хіба зорганізує IPO, бо від канадськів чи американських українців нічого не можна сподіватися. Із заходів одного земляка, що мав довголітній досвід у справах колонізації, заснувати українську колонізаційну раду, яка знаходила б приміщення як для поодиноких мужчин і жінок та дівчат, так і для родин, і поселювало б їх у різних українських колоніях — нічого не вийшло. А та колись робили різні німецькі групи, і наприклад, меноніти примістили в Канаді таким робом буквально десятки тисяч своїх земляків з України.

Який план виготовить IPO, невідомо, однаке поки що треба старатися помагати поодиноким людям і родинам. Із країв, що найкраще підходить нашим скитальцям, Сполучені Штати стягнуть без конкуренції на перший місце. Канада займає друге, але дуже далеке місце з поданих вище причин. З європейсько-американських країв лише Аргентина сяк-так надається для поселення. Наші земляки, що опинилися тепер на еміграції в Німеччині чи Австрії, повинні за всяку ціну старатися дістатися до Сполучених Штатів. Коли б піршою трапила законопроект Страттона, що передбачає переїзд 400.000 скитальців до Сполучених Штатів протягом найближчих чотирьох років, то це розв'язало б справу відразу. Поки що треба старатися діставати індивідуальні афідації. Сполучені Штати — це найбагатша й найбільш гуманітарна країна на світі, і хітко там не пропаде. В останні часи зросло там зацікавлення слов'янськими справами й культурою й виглядає, що українська мова й література здобудуть собі там згодом право громадянства в американських університетах. А поза тим Сполучені Штати колос, де кожний може знайти собі якийсь рід існування. В Канаді цього

нема й довго ще не буде наслідком такого числа населення!

Тому з Канади щороку тікає переважно 25 тисяч народжених тут молодих людей з університетською освітою. Тут для них нема місця, і вони всі їдуть до Сполучених Штатів.

Це були б загальні уваги щодо переселення інтелігентних скитальців до Північної Америки. Входять в подробиці, які тут заробіти платня та інші умови праці, годі. Одно можна сказати, що звичайно платня тут досить добра, а окрім законів та робітничі спілки (уні) не допускають до визиску.

При цьому, що дуже важливе, підсуння в Канаді і Сполучених Штатах найбільше відповідає віткачам з середини Європи. Отож, коли б IPO зорганізувало якесь більше масове переселення до Канади, очевидно кожен утікач повинен скористати з нагоди й іхати, бо ніхто тут із голоду не помре і скоріше чи пізніше всі якось улаштуються, хоча може й не за своїми старими професіями. Та канадський уряд у першу чергу має бути допускати сюди людей, що мають близьких кревних, а потім тих, що згодяться працювати фізично.

Щодо співробітництва в канадських українських часописах, то треба сказати, що тутешні редакції стороннім співробітникам звичайно не платять, бо не мають на це фонду. Друкують радо, але не платять. Та з тутешніми редакціями ще та біда, що один часопис «націоналістичний» і коли ви в своїх писаннях не похвалите їхніх вождів, ви пропали. Другий знову «гетьманський», і знову те саме: або хвали Скоропадського, або пропадай! І так далі. Третя категорія знову релігійно-церковна і коли ви в іншої вірі, пропадайте.

Тут люди часто густо навіть не дуже собі бажають, щоб скіди приїхали справді інтелігентні одиниці, справжні діячі української культури.

Тому скитальці повинні зорганізуватися й пробувати «самі собі помагати. При цьому повинні вони завжди мати на увазі, що для них найкраще підходити краї англо-саксонської культури для поселення, та й клімат північної Америки для них найвідповідніший.»

ядку під сонце критики, що не дасть заховатися від громадського ока різним «лицарям легкої наживи».

«Наше Життя» хоче чесно служити інтересам широкої маси нашого громадянства, що терпить утиски і всяку кривду в таборах.

Ми могли думати, що в нашій критиці злодійства і всякого непорядку почують голос не тільки преси демократичної, а що також газети «Близького відокремлення» скажуть у цій справі своє слово. На жаль «Час» і «Українська трибуна» уперто мовчать. Правда, деколи чуємо, мовляв, не треба про злодійство інші злочини в таборах писати,

Чому мовчить „Час“ та „Українська Трибуна“

Повинність правдивого журналіста подавати читачам не тільки приемні вістки, але також розкривати непорядки і зловживання, що на жаль, зустрічаються особливо в тутешніх таборових відносинах.

Правдива інформація і чесна критика, ведена в громадськім інтересі, помогає лікувати громадські болічки і ставити порушників права, закону і пор-

може вона діяти тільки в одній американській зоні. Представництва повинні бути самостійні для кожної зони, бо цього вимагають обставини діючого закону. Повинно за те існувати одноцентральне координаційне бюро для узгоднення з боку наших національних інтересів праці всіх трьох представництв. І це вистачить вповні і буде згідне з фактичними обставинами і діючими законами.

Організаційну побудову ЦПУЕ разом з її клітинами спирає проект фактично на таборах, бо там сподівається своїх 70 відсотків і прихильників до наміченого нового статуту нових керуючих органів ЦПУЕ, прихильників до наміченого нового статуту плянів, ціле дотеперішнє еміграційне життя нашої спільноти в Німеччині, зорганізоване досі в рамках теперішнього ЦПУЕ, період під виключним диктатом вождівської групи відокремленців. Річ природна, це станеться лише тоді, коли не буде зорганізованого спротиву у нашого громадянства зпоза вождівської групи відокремленців проти плянованих диктаторських затяж. Одним словом тоді коли загал нашого еміграційного громадянства не скоче бути безвільною чередою.

Не маємо можливості в цій нашій статті зайнятися подрібно постановами проекту, нового статуту ЦПУЕ, що його виготовила окрема статутова комісія, обрана на останньому з'їзді представників ЦПУЕ в травні ц. р. Вкажемо лише на основні зміни теперішнього статуту ЦПУЕ, що вводить проект. Проект не лише задержує непотрібну а навіть не доцільну і шкідливу повну централізацію, але й розбудову і закріплює при допомозі свого великанського апарату, як у тотальніх державах. Центральна ЦПУЕ хоче реpreзентувати і вести по одному зразку згори нашу еміграцію зі всіх трьох окупаційних зон, відповідників трьох різних держав і трьох різних державних систем. А фактично

напрямні праці ЦПУЕ та її критично оцінюють. Тут у проекті здійснено по правді гасло: «геть інтелігенцію, знання, розум, почування відподальності і правдиву творчість». Зробити місце для п'єв чверть інтелігентів і різномідні демагоги - брехунам. Сталося в проекті, що на цю тему писав один з часописів вождівської групи відокремленців.

Проект усвіває теж дотеперішню компетенцію найвищого громадського суду щодо касацій постанов Централі ЦПУЕ, які незгідні з статутом ЦПУЕ або порушують основні інтереси нашої еміграційної національної спільноти. На майбутнє, якщо проект статуту буде схвалений, самоволя централі ЦПУЕ не буде вже більше обмежена судом, де засідають незалежні судді, фахові юристи зі знанням законів і довголітньою практикою. Вождівська група відокремленців таких судів і незалежних фахових суддів не потрібус зовсім. Вона всі спірні проблеми хоче вирішувати сама.

Питання однак, чи наша еміграційна спільнота в Німеччині скоче шти на шляхі, що веде до диктатури так гомінкою по таборах вождівської групи відокремленців. Проект статуту плянує такий шлях, а мости його мають для тої групи шабезгой і поплентачі згаданої групи, що сидять в різних таборових установах і в установах самого ЦПУЕ. Найближчий з'їзд представників ЦПУЕ в дніх 17—18 жовтня ц. р. вирішить, чи збудується справді шлях до диктатури вождівської групи відокремленців. Хочемо ще вірити, що цього шляху так не збудується, і що проект статуту ЦПУЕ у предложеному комісією тексті не буде схвалений, що новий статут не даст можливостей до диктаторсько- totalitarних затяж.

Д-р Степан Баран.

ІВАН МАНИЛО

Партійний Кінь

(Пародія *)

Хто в возі Коней запряга,
То гречно іх не просить...

Та пан Степан сказав, що вже
Того порядку досить.

І занудивши раз Коня,
Він став його питати:

«Чи вас у корінь запрягти,

Чи з боку, пане-брате?

Коштовні вішки почепить,

Чи з простої сиріці?

У голу руку взять батіг,

Чи брати в... рукавиці?»

Та Кінь партійним, певно, був,
А то й депістом може,

Бо на улесливі слова

Він одновів: «О, Боже!

Язик ваш любо так бринить,
Як Шерех у красолі,

Але було б мене спіттай,

Як був я ще на волі...

Я знаю — віжки всі цупкі:
Чи з шовку, чи з сиріці;

Батіг усякій дошкуля

Із вашої правиці.

Та я ще скажу: як чорт-зна-що
Я сам возити маю,

То лішче буде... як і вас

Я також занудзаю!»

*) Із книги «Січ і відсіч».

